نشریه فرهنگ و ارتقای سلامت فرهنگستان علوم پزشکی
دوره پنجم، تابستان ۱۴۰۰، شماره دوم، صفحات ۲۶۰ تا ۲۶۱

معرفی گروه علمی سلامت اجتماعی

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۶/۰۱ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۶/۲۲

گروه علمی سلامت اجتماعی یکی از گروه‌های علمی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی است که در سال ۱۳۹۳ راه‌اندازی شده است.

اعضای آن از رشته‌های متنوع شامل: جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، علوم انتظامی، روانپزشکی ، پزشکی اجتماعی، تخصص‌های بالینی، روان‌شناسی سلامت، مددکاری اجتماعی، حقوق، اقتصاد و مدیریت تشکیل شده است. این گروه قبل از شروع هر سال جدید برنامه عملیاتی سالانه خود را بر اساس نظرات اعضاء (مبتنی بر نیازهای حال و آینده) و اولویت‌های اعلامی از طرف مدیریت فرهنگستان تنظیم می‌کند. این برنامه‌ها در کارکردهای پنج گانه گروههای علمی فرهنگستان تنظیم شده و بین اعضای گروه تقسیم می‌شود. ارزشیابی عملکرد این گروه در زمینه برنامه راهبردی گروه سلامت اجتماعی طی سال‌های ۱۳۹۳ لغایت ۱۳۹۸ در گزارشی با همین نام در خبرنامه فرهنگستان منتشر شده است. براساس این ارزشیابی، نظرات اعضای گروه و همچنین اساسنامه و برنامه راهبردی فرهنگستان برنامه این گروه تا سال ۱۴۰۴ به شرح زیر خواهد بود:

دورنما

شناخته شدن به عنوان مرجع مشاوره ملی [و منطقه‌ای] سیاست‌های سلامت اجتماعی و مروج رفتارهای مطلوب اجتماعی

اهداف راهبردی

اهداف راهبردی کارکرد اول: رصد وضعیت سلامت اجتماعی کشور

- گزارش سالانه دیده‌بانی سلامت اجتماعی و مؤلفه‌های اثرگذار بر آن (به تفکیک استان ها و با در نظر گرفتن تفاوت‌های درونی و مقایسه در منطقه و بین‌الملل) و انتشار آن به شیوه‌های مختلف از جمله گزاره برگ‌های دوره‌ای به‌ویژه برای مسئولان تراز اول
- پیشنهاد شکاف‌های اطلاعاتی در زمینه سلامت اجتماعی برای تولید و انتشار آن توسط دستگاه‌های ذیربط و حمایت طلبی در این مورد از جمله شاخص‌های اختصاصی برای گروه‌های سنی و جنسی و همچنین روند رفتارهای اجتماعی در کشور

اهداف راهبردی کارکرد دوم: نظریه‌پردازی در زمینه سلامت اجتماعی کشور

- انتشار دایره‌المعارف سلامت اجتماعی (در کشور) با بهره‌گیری از پتانسیل دانشگاه‌ها و مراکز علمی
- کاربست مطالعات بنیادین درباره سلامت اجتماعی از دیدگاه اسلام و مطالعات مروری و فرا تحلیل برای دستیابی به آخرین یافته‌ها
- تحصیل نظریه‌های سلامت اجتماعی بومی منطبق بر فرهنگ و زیست بوم ایران
- بررسی مطالعات پژوهشی ملی و بین‌المللی و گزارش‌های جهانی منتشر شده و کاربست آنها در سیاست‌های ملی
- برگزاری سمینار یا سمپوزیومی سالانه با عنوان نظریه‌پردازی در حوزه سلامت اجتماعی
- تولید و نشر حداقل یک نظریه در حوزه ارتقاء سلامت اجتماعی بر اساس آموزه‌های ایرانی- اسلامی در مجلات علمی معتبر
- تولید نظریات و یا بومی‌سازی در مورد مشارکت مردم و همکاری بین بخشی در توسعه کشور
- ریشه‌یابی وضعیت سلامت اجتماعی فعلی
- واکاوی رفتارهای اجتماعی نامطلوب، تعریف و ترویج رفتارهای اجتماعی مطلوب

اهداف راهبردی کارکرد سوم: اثرگذاری بر برنامه‌ها و سیاست‌های ملی از طریق حمایت‌طلبی

- تلاش برای ایجاد ضمانت‌های قانونی دولت و نهادهای اجرایی برای مشورت و نظرخواهی از فرهنگستان‌ها در موارد مرتبط
- بسترسازی برای شناخته شدن فرهنگستان، نقش‌ها و وظایف آن در سطح جامعه با استفاده از برنامه‌های متنوع صدا و سیما و ورود آن از حاشیه به متن جامعه و حمایت‌طلبی‌های اختصاصی
- عضویت گروه یا اعضای گروه در مراجع مرتبط به تصمیم‌گیری سلامت اجتماعی به روش‌های مقتضی (شورای اجتماعی، مرکز پژوهش‌های مجلس و کمیسیون‌های مرتبط، معاونت اجتماعی قوه قضائیه، مجمع تشخیص مصلحت و...)
- برگزاری نشست علمی سیاست محور با نمایندگان مجلس، نمایندگان رهبری در دانشگاه‌ها و نهادها با همکاری شورای نگهبان، قوه قضاییه و حوزه‌های علمیه

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-21]

- انتشار مستندات حمایت‌طلبی از همه موضوعات مطرح شده در برنامه‌های سالانه گروه
- راه‌اندازی کانال تأثیرگذاری بر سلامت اجتماعی ویژه تصمیم‌گیرندگان
- حمایت‌طلبی اختصاصی از تصمیم‌گیرندگان در موضوعات اولویت‌دار سلامت اجتماعی
- ارزشیابی اهداف و سیاست‌های راهبردی برنامه‌های توسعه پنج ساله در حوزه سلامت اجتماعی و اثرگذاری در تدوین برنامه هفتم توسعه کشور

اهداف راهبردی کارکرد چهارم: تعامل با مردم و متخصصان

- شناسایی ذی‌نفعان، خبرگان مرتبط گروه سلامت اجتماعی و اجرایی کردن روش‌های مشارکت آنان از جمله استان‌ها
- اجرای تقویم حضور اثرگذار مستقیم (شرکت اعضاء) غیرمستقیم (کاربست پیام‌های گروه در برنامه‌سازی) در رسانه‌ها از جمله:
- رسانه ملی، خبرگزاری‌ها و فضای مجازی
- فعال کردن سایت گروه و تأکید بر اخذ نظرات متخصصان در زمینه سلامت اجتماعی
- تعامل مستمر با خانه مشارکت مردم در سطح ملی و استان‌ها در زمینه ترویج مباحث سلامت اجتماعی
- تعامل با سمن‌های کشور برای مشارکت آنان در کاربست مداخلات سلامت اجتماعی و آگاهی از وضعیت و فعالیت‌های آنان

اهداف راهبردی کارکرد پنجم: تکریم خبرگان و نخبگان حوزه سلامت اجتماعی

دستورالعمل شناسایی و تکریم فعالان حوزه سلامت اجتماعی و گنجاندن روش‌های زیر:

- تهیه زندگینامه یا شرح دستاوردهای علمی و عملی افراد برجسته در حوزه
- تعریف مشوق‌های مناسب
- برگزاری مراسم نکوداشت و بزرگداشت
- نام‌گذاری معابر و ابنیه و... به نام آنها
- ایجاد بانک اطلاعاتی نخبگان و صاحب نظران سلامت اجتماعی کشور
- انعکاس نقطه نظرات آنان به مراجع ذی‌ربط جهت اثرگذاری بر خط‌مشی‌های موجود
- عضویت در گروه سلامت اجتماعی، ایراد سخنرانی در جلسات یا سمپوزیوم‌های گروه، چاپ و انتشار مقالات و تألیفات آنها
- برگزاری سالانه نکوداشت فعالان حوزه سلامت اجتماعی و تعریف جایزه سلامت اجتماعی
- ایجاد فرصت‌های مطالعاتی برای اهل فن و صاحبنظر در عرصه سلامت اجتماعی در فرهنگستان

از ابتدای سال ۱۴۰۰ در مجموع ۴ جلسه و یک وبینار برگزار شده است که موضوعات آن به شرح زیر است:

ماه	زمان	موضوع	سخنران/ مسئول
خرداد	۱۴۰۰/۳/۴	فروپاشی اجتماعی نسبت دموکراسی با فرهنگ سیاسی شیعه	دکتر فرهاد نصرتی‌نژاد دکتر فردین قریشی
تیر	۱۴۰۰/۴/۱	برنامه های رصدخانه اجتماعی کووید-۱۹ روند احساس بی‌عدالتی	دکتر حمیدرضا خانکه دکتر علی رمضانخانی
مرداد	۱۴۰۰/۵/۵	احساس امنیت و روند آن گزارش تحلیلی و کاربست سمپوزیوم گروه سلامت اجتماعی در سال ۱۳۹۹	دکتر علیرضا حمیدی‌فر دکتر عباس وثوق مقدم
شهریور	۱۴۰۰/۶/۲	سلامت و اقتصاد سالمندی مدیریت آسیب‌های اجتماعی کشور	دکتر ابوالقاسم پوررضا دکتر حبیب‌الله مسعودی فرید
شهریور	۱۴۰۰/۶/۲۴	وبینار بازگشایی دانشگاه‌ها در همه‌گیری کرونا ۱۴۰۰	دکتر مجید صفاری‌نیا دکتر سید محمدحسین جوادی

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-21]

Journal Information

Scientific Rank:	Scientific - Research
Publication Period and Language:	This is Quarterly Periodical Published in Persian with an English Abstract
Scope:	Culture and Health Promotion
Published Since:	Winter 2018
Publisher:	Academy of Medical Sciences of I. R. of Iran
	Seyed Ali Reza Marandi MD
Editor-in-Chief:	Mohammad Ali Mohagheghi MD
Director of Executive Committee:	Seyed Mohsen Foroutan PhD
Consultants:	Mohammad Hossein Azizi MD, Nahid Danesh MD, Zohreh Elahian MD, Maryam Khayamzadeh MD, Mohsen Norouzinia MD PhD, AbdolHamid Sharifian MD, Narges Tabrizchi MD, Ladannaz Zahedi MD
Editorial Board:	Members of the Academy
Telephone:	021-88656183
Fax:	021-88656183
Address :	Academy of Medical Sciences of I. R. of Iran, National Library Blvd. Haqqani Expressway, Tehran, of I.R. of Iran
Postal Code:	15386-3321
Web Address :	http://ams.ac.ir
E-mail:	ijhp@ams.ac.ir
ISBN:	E-ISSN: 2645-5943, P-ISSN: 2645-8233
Layout:	Soheila Torkamandi
Coordinator:	Masoumeh Afshari

[Downloaded from ijhp.ir on 2026-11-21]